

# افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد  
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

[www.afgazad.com](http://www.afgazad.com)

[afgazad@gmail.com](mailto:afgazad@gmail.com)

Political

سیاسی

نویسنده: عایشه اکبورك  
برگرداننده: حمید بهشتی  
۰۴ نومبر ۲۰۱۵

## «حکومت عدالتمند» مسلمانان ضد امپریالیست در ترکیه

مسلمانان ضد امپریالیست از زمان افطار در خیابان، به هنگام وقایع پارک گزی در استانبول در آغاز سال ۲۰۱۳ شهرت یافتند. آنها نه تنها نسبت به نظام اقتصادی، بلکه همچنین به رهبری سیاسی ترکیه و خاور میانه شک یافته و بر این باورند که نه حکومت دینی و نه حکومت ضد دینی برای این منطقه مناسب می باشند و به همین جهت نیز پیشنهاد حکومت عدالتمند را مطرح می سازند.



توضیح تصویر: احسان الی آچیک دومین شخص از سمت چپ در تصویری از مصاحبه ای KESK با اتحادیه صنفی

کارمندان در آنکارا، Onur T.، ۱۹ جولای ۲۰۱۳

رهبر فکری مسلمانان ضد امپریالیست احسان الی آچیک می باشد [۱]. وی در جوانی از فعالان افراطی جنبش جوانان مسلمان بود [۲]. در سال ۲۰۰۳ او از رفقای خویش که امروزه بر کشور حاکم اند جدائی گزید تا به تبلیغ نظریات خویش در باره اسلام و سرنوشت ترکیه بپردازد. سپس او طرح اسلام اجتماعی، انقلابی، دموکراتیک و تساهل طلب را عنوان نمود و آن را در مقابل اسلام متافزیک می محض قرار داد؛ در مقابل اسلام روحانی که هیچ گونه تأثیری بر زندگی روزانه اجتماعی مردم نداشته و در واقع حامل خرافات و سنت های اشتباه می باشد. الی آچیک با این قصد که افکار

سنتی را اصلاح نموده و وحی الهی را به روز نماید در سال ۲۰۰۳ ترجمه قرآن را با تیتراژ قرآن زنده منتشر ساخت. هدف او تأکید بر هویت فرازمانی و جهانی کتاب مقدس اسلام و تبدیل آن به کتابی، مأخذ برای زندگی روزانه می باشد. به گفته **الی آچیک** مارکسیسم و اسلام با هم تضادی ندارند. وی تناسبی میان مفاهیم مالکیت، اغناء، هبه، زکوة و ربح که غالباً از قرآن نقل می شوند و مفاهیم ماده، مالکیت، سرمایه، پول و کار در کاپیتال مارکس برقرار می نماید. در حالی که به نظر وی سوسیالیسم و کمونیسم مشترکاتی با اسلام دارند، در مورد کاپیتالیزم چنین نیست. به همین جهت مسلمانان ضد کاپیتالیزم در هر یک از تجمعات خویش ایده راهنمای کاپیتالیزم تصفیه شده را عنوان می سازند: این عبارت، شهروندان مسلمان جدید را هدف خویش ساخته است که کاپیتالیزم را تبدیل به عادت های مذهبی خویش ساخته اند. حزب محافظه کار - دموکراتیک عدالت و توسعه آک پ که در ترکیه قدرت را به دست دارد در حال حاضر هدف این انتقاد می باشد. شهروندان جدید مسلمان مزبور که در گذشته همراهان **الی آچیک** و با وی در اسلام بی مرز و طبقه هم نظر بودند، به نظر وی آن ایده ها را به کناری نهاده اند تا طبقه جدیدی را به وجود آورند که ایدئولوژی آن از فکر پیشرفت شخصی و همرنگی با جماعت تغذیه می کند.



### توضیح تصویر: شعار اصلی مسلمانان ضد کاپیتالیزم: لا

#### راه حل مسالمت آمیز برای درگیری ها

اما عنوان «مسلمانان ضد کاپیتالیزم» می تواند برای معرفی این شخص و طرفداران وی نادرست و یا دستکم ناقص باشد. در واقع نیز آنها نه فقط نظام اقتصادی، بلکه نظام سیاسی موجود را در چارچوب نقدی درونی به زیر سؤال می برند. **الی آچیک** در بیان نظریات خویش در باره حکومت از مسأله اقلیت های قومی، به ویژه مسأله کردان استفاده می نماید و برای حل مسأله عدالت و مساوات و جلوگیری از این که ترکیه تبدیل به طعمه ای سهل الوصول برای امپریالیسم گردد، بنیانگذاری «حکومت عدالتمند» را در آناتولی پیشنهاد می کند که به نظام عادلانه که نجم الدین اربکان در دهه ۱۹۹۰ مطرح ساخته بود، نزدیک است: نظامی اسلامی که بر صلح، عدالت و آزادی تمامی مذاهب، تمامی قومیت ها و تمامی طبقات اجتماعی بنا گشته است. بدین منظور وی به جایگذاری حجرالاسود در میان دیوارهای کعبه اشاره می کند. دعوای میان قبایلی که خود را دارای بالاترین حقانیت برای این کار می دانستند توسط این قضاوت محمد نبی فیصله یافت. این واقعه سمبلی است برای وظیفه شناسی و بدین سان تبدیل می گردد به مدلی برای حل اختلافاتی که در شرق نزدیک و به ویژه در ترکیه می بایست بدان عمل شود [۳].

اما به نظر می رسد که مساوات میان ادیان در حال حاضر مخدوش باشد. **الی آچیک** نمی خواهد این طرح جدید حکومتی، فاقد ارزش های اجتماعی- سیاسی اسلام باشد [۴]. در این راستا سخن نمی تواند از حکومتی بی طرف باشد. او تحلیلی را پیشنهاد می کند که از ۴ واقعه الهام گرفته است:

- ◀ پیمان راستان، (حلف الفضول) که میان قبایل مختلف قریش چند سال پیش از رسالت پیامبر به دنبال دعوائی در رابطه با معامله ای بزرگ صورت گرفت
- ◀ میثاق مدینه: این میثاق در سال ۶۲۲ میلادی بسته شد و متنی است که توسط قریشیان و ساکنان مدینه به امضاء رسید و در آن قوانین مربوط به آزادی های شخصی، امنیت، دفاع و عدالت میان قبایل ثبت گشته است.
- ◀ خطابه وداعیه پیامبر به هنگام آخرین سفر حج وی به مکه. موضوع اصلی آن مربوط به حقوق بشر، از جمله آزادی ادیان، مساوات و امنیت می باشد.
- ◀ وحی قرآنی شامل بر اهداف سیاسی- اجتماعی محمد نبی.



توضیح تصویر: دعوت به تظاهرات اول ماه مه ۲۰۱۵ در جوار مسجد فاتح در استانبول با شعارهای «گسستن زنجیرها» و آزاد گشتن از «بندگی کاپیتالیسم».

#### جانبداری از ایجاد کنفدرالیسم دموکراتیک

میثاق مدینه، مصداق دولت شهر برای بیان واژه «امت» - نه به مفهوم یک «جامعه مسلمان» بلکه به مفهوم «شهروندان»- انجمنی اجتماعی- سیاسی بود و نه دینی و مدلی برای اسلامی دموکراتیک. امت آن چیزی را به واقعیت درآورد که امروزه بدان کنفدرالیسم دموکراتیک گویند [۵].

این مفهوم را **عبدالله اجلان**، رهبر حزب کارگران کرد (پ ک ک) مطرح ساخت. کنفدرالیسم دموکراتیک اداره ای غیر حکومتی را متبلور می سازد. کنفدرالیسم دموکراتیک از هدفگیری تضمین آزادی و خودگردانی ملت کرد، بدون به زیر سؤال بردن مرزهای ترکیه فعلی به وجود آمد. کنفدرالیسم دموکراتیک برای **اجلان** مصداق «مدرنیته دموکراتیک» می باشد که در مقابل «مدرنیته کاپیتالیستی» قرار دارد. در نظر وی ناسیونالیسم و حکومت متکی بر ناسیون مبدأ مشکلات خاورمیانه می باشد. وی با تأسیس حکومتی متکی بر ناسیون کرد مخالف است. به نظر وی حل مسأله کردان در ترکیه بدون استفاده از حکومت متکی بر ناسیون و نظام کاپیتالیستی، فاکتور کلیدی برای حل مسائل خاورمیانه می باشد [۶].

در ترکیه، میثاق مدینه، به ویژه پس از کنگره دموکراتیک خلق ها که در ماه مه ۲۰۱۴ در دیار بکر توسط **اجلان** و با شرکت و حمایت حزب دموکراتیک خلق ها (اچ د پ) [۷] صورت گرفت، دارای اهمیتی ویژه گشت. **الی آپیک** در ۲۰۱۱ از حزب خواهان صلح و دموکراسی (ب د پ) و پ ک ک دعوت نمود که دین را در چارچوب فرایند حل مسائل مراعات نمایند و در انتشار اسلام انقلابی شرکت جویند. او رهبران و فعالان جنبش کردان را به پذیرش اسلام، به عنوان واقعیت فراخواند، علی رغم این که همه آنها مسلمان نمی باشند.



توضیح تصویر: احسان الی آچیک به پیشنهادی در میدان تقسیم به هنگام اشغال پارک گزی در جولای ۲۰۱۳

### حمایت از اچ د پ

الی آچیک با این که قصد خویش مبنی بر خودداری از دخالت در سیاست را بیان می کند، بی پرده از اچ د پ حمایت نموده و آن را به عنوان حزبی می شناسد که از سایرین به اهداف دینی، قومی و مذهبی و نیز به برابری میان زن و مرد و برابری اقتصادی نزدیک تر است. با اینحال وی تأکید ویژه ای از مواضع عبدالله اچلان در حل مسائل کردستان می نماید. در نظر الی آچیک جنبش کردن می باید افق خویش را توسعه بخشد و این کار با این که رهبرش در زندان است، ممکن نیست. بدین خاطر راه حل موضوع در این است که اوچلان برای تحقق پروژه کنفدرالیسم دموکراتیک و جامعه ای پلورالیستی بر مبنای اجماع همگانی، آزاد گردد. و از آنجائی که او بر این امر آگاه است که اینکار می تواند موجب نابوری حامیان عقیدتی و سایر شهروندان وی گردد، پیشنهادات خویش را بر سوره روم متکی می سازد. و از جمله آیت های وی خلقت آسمان ها و زمین و اختلاف زبانها و رنگ های شماس است که در این برای جهانیان عبرتی است. قرآن ۳۰، ۲۲

مسلمانان ضد کاپیتالیسم هنوز جدی گرفته نمی شوند. از آنها از یک سو به خاطر فقدان عمق فکری و از سوی دیگر به خاطر فعالیتهايشان که غیر واقعبینانه و آرمانگرایانه تلقی می گردد، انتقاد می شود. به هر حال حضور آنها در عرصه سیاسی - دینی نشاندهنده نمونه ای از اختلاف در قرائت از اسلام می باشد.

### اشارات:

- ۱- برای جزئیات مطلب به مقاله زیر از عایشه اکیورک در اینترنت، Dipnot IFEA، مورخ ۸ جولای ۲۰۱۵ مراجعه نمایید

### [„Yeryüzü sofrası“, Symbol des muslimischen Antikapitalismus](#)

- ۲- سازمان Akinci Gencler در ۱۹۸۰ از درون جنبش سیاسی- اسلامی بینش ملی (میلی گوروش) ایجاد گشت و مهمترین شعارهای آن عبارت بودند از: «حکومت اسلامی بی مرز و طبقه» و «شریعت یا مرگ» Abdullah Manaz, *Türkiye’de siyasal islamcılık*, İq kültür sanat yayıncılık, 2008; S. 252-285.

- 3- İhsan Eliaçık, „Kürd sorunu, Kanlı çanak ve Hacer’ul-Esved“, Adil medya, 4. September 2011.
- 4- İhsan Eliaçık, Adalet devleti, ortak iyinin iktidarı, Bakış yayınları, 2003 ; S. 483-567.

- 5- İhsan Eliaçık, „Demokratik toplum, Konfederalizm ve Medine sözleşmesi“ , Adil medya, 25. Februar 2014.
- 6- Abdullah Öcalan, Confédéralisme démocratique, 2011.
- 7- „Diyarbakır’da Demokratik İslam Kongresi“, BBC, 10. Mai 2014.

برگرفته از تلاكسكالا، ۳۱ اکتوبر ۲۰۱۵

<http://www.tlaxcala-int.org/article.asp?reference=16377>